

De la Prehist

Coincideixen als taulells diverses novetats editorials ambientades en moments històrics molt diversos. N'hi ha que miren una mica enrere –com Xavier Benguerel i Romain Gary–, d'altres que observen un passat que encara influeix en el present –Quan en dèiem xampany, de Rafel Nadal– i, finalment, n'hi ha que proposen viatges remots a la Catalunya de finals del segle XV o fins i tot a la Prehistòria, com Maria Carme Roca i Martí Gironell

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

1 Els nous personatges de **Martí Gironell** tenen noms com Ynatsé, Baaia, Mabruk, Saareb, Shàlvia i Uloqí. Ambientada a l'antic poblat de la Draga de Banyoles fa més de cinc mil anys, la sisena novel·la del periodista, *El primer heroi* (Ediciones B), arrenca amb una malaltia que assetja sense treva el poblat neolític. Ynatsé, un dels homes de la tribu, començarà un viatge èpic que té com a objectiu trobar el remei de la pandèmia. Durant el periple travessarà el continent, veurà el mar per primera vegada, trepitjarà Stonehenge i arribarà a Mesopotàmia. Mentre Ynatsé viatja, la novel·la es bifurca en una segona trama que narra la lluita de la seva dona, Aynires, per combatre la malaltia des del poblat. Gironell es va donar a conèixer amb *El pont dels jueus* (2007), de la qual va vendre 100.000 exemplars. També és autor de *L'arquèoleg* (2010) i *L'últim abat* (2012).

2 Un any després de guanyar el premi Joaquim Ruyra amb *Katalepsis*, **Maria Carme Roca** publica nova novel·la. A *L'enigma Colom* (Columna) construeix una intriga esquitxada de venjances, interessos i conspiracions polítiques. Roca situa la seva història el 1493, un any en què l'almirall Joan Colom –que acaba de tornar del seu exitós viatge a Amèrica– i el rei Ferran II coincideixen a Barcelona. L'heroi del llibre, però, és Guerau de Gualbes, fill bastard d'un noble. L'autora explicava a l'ARA els motius pels quals ha triat aquesta època: "És un moment fascinant, ha aparegut la impremta, el descobriment d'Amèrica es publicita per tot Europa i hi ha grans avenços en la navegació. També volia explicar com era la Barcelona de finals del segle XV, que el lector es pogués passejar per la Barcelona on conviuen els monestirs amb els bordells".

a

llegim

46-47

- Entrevista amb Jhumpa Lahiri, guanyadora del premi Pulitzer de ficció
- 'L'última nit', els contes de James Salter

48-49

- Giacomo Leopardi, segons Pietro Citati
- 'Màximes i mals pensaments', de Santiago Rusiñol

01 Prehistòria

EL PRIMER HEROI
MARTÍ GIRONELL
EDICIONES B
430 PÀG./22€

02 Segle XV

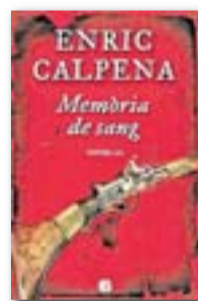
L'ENIGMA COLOM
MARIA CARMEROCA
COLUMNA
468 PÀG./20€

03 Segle XVIII

DESIG DEXOCOLATA
CARE SANTOS
PLANETA
430 PÀG./21€

04 Segle XIX

01

01. Martí Gironell.
02. Care Santos, guanyadora del premi Ramon Llull.
03. Rafel Nadal, periodista i escriptor.

EDICIONES B / CRISTINA CALDERER / DAVID BORRAT

5 Si l'any passat Emmanuel Carrère es guanyava un bon grapat de lectors amb esperit crític explicant la vida del dissident polític i escriptor rus Eduard Limónov, ara és **Patrick Deville** qui reconstrueix la vida d'un altre personatge que ha fet història, Alexandre Yersin, descobridor dels bacils que causaven la pesta bubònica. La seva última novel·la, publicada en francès el 2012, arriba ara en castellà, *Peste & Cólera* (Anagrama).

Format amb Pasteur, Yersin va viatjar a l'Àsia, on a finals del segle XIX va descobrir quin era l'origen d'una de les malalties més mortíferes contra les quals ha hagut de lluitar la humanitat. Per reconstruir el caràcter de Yersin, Deville ha consultat les cartes que enviava a la mare i a la germana, documents científics i comercials i també de testimonis vius que el van conèixer. Durant la recerca, l'autor es va enamorar d'una de les seves rebesnètes.

02

tòria al segle XX

3 A *Desig de xocolata* (Planeta), guanyadora del premi Ramon Llull 2014, **Care Santos** s'ha proposat demostrar que Barcelona ha estat i continua sent una de les capitals xocolateres del món. Ho fa a través de tres històries, que arrenquen al segle XX, però viatgen fins al segle XVIII. A la part més reculada en el temps, la Maria Anna és una xocolatera que s'enfronta tota sola al gremi, que en aquella època era fonamentalment masculí. Al segle XIX, l'Aurora, filla d'una minyona en una casa benestant, comença a tenir problemes amb la jove de la casa, i acabarà robant la xocolatera de porcellana blanca que havia estat fabricada el segle anterior. Encara hi ha una tercera protagonista femenina, a la novel·la, la Sara, que a finals del segle XX –els anys de la cuina d'autor– redescobrirà el valor de l'artesania a partir de la compra de la xocolatera.

4 A finals del 2014 farà 200 anys del naixement de Joan Prim. El general és un dels personatges secundaris de *Memòria de sang* (Edicions B), primera novel·la del periodista **Enric Calpena**. Especialista en divulgació històrica, és lògic que a l'hora de decidir-se a fer una aportació en el món de la ficció hagi triat un episodi com la batalla de Wad-Ras del 23 de març del 1860. El llibre arrenca una dècada abans. El jove Joan Gort viatja de Reus a Barcelona amb el seu pare. L'experiència a la capital catalana acaba sent tràgica, i Gort va a parar al Marroc. Allà s'iniciarà en la guerra des del batalló dels Voluntaris de Catalunya: "A foch i sanch anemi! / Al arma! Guerra! Guerra! / Corram a matar moros! / Al Àfrica, minyons!", canten els soldats. Arriba un moment en què ni Espanya ni el Marroc no es poden permetre allargar el conflicte, que es resol a Wad-Ras.

05 Segle XIX

MEMÒRIA DESANG
ENRIC CALPENA
EDICIONES B
388 PÀG. / 19 €

PESTE & CÒLERA
PATRICK DEVILLE
ANAGRAMA
TRADUCCIÓ DE
JOSÉ MANUEL FAJARDO
230 PÀG. / 18,90 €

06 Segle XX

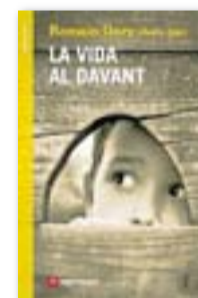
QUAN EN DÈIEM XAMPANY
RAFEL NADAL
COLUMNA
428 PÀG. / 21 €

07 Segle XX

ELSVENÇUTS
XAVIER BENGUEREL
EDICIONS DE 1984
286 PÀG. / 18 €

08 Segle XX

LAVIDA AL DAVANT
ROMAIN GARY
(ÉMILE AJAR)
ANGLE
TRADUCCIÓ DE
JORDI MARTÍN LLORET
224 PÀG. / 16 €

6 A *Quan en dèiem xampany* (Columna), **Rafel Nadal** se centra en el períple d'un dels besavis, Francisco Oller, que va decidir marxar de Catalunya amb 16 anys, en plena plaga de la fil·loxera. Era orfe i es va endur una flassada, pa amb truita de mongetes i botifarra i la benedicció del mossèn. Va creuar la frontera i es va plantar a França. Cinc anys després era l'encarregat d'una fàbrica i va acabar fent els seus propis taps de suro a Reims, una de les capitals del vi de Champagne. "És sorprenent la rapidesa amb què se'n va sortir i es va afrancesar. Va decidir ser francès i es va fer francès", explica l'autor. A partir de la història del besavi, Nadal s'endinsa en el món de les tres filles –l'Angèle, la Yvonne i l'Hélène–, nascudes a França. La valentia amb què van defensar la llibertat personal és una de les herències familiars que van permetre que els Nadal recuperessin la fàbrica fa pocs anys.

7 En el seu segon llibre de memòries, publicat el 1982, **Xavier Benguerel** va explicar el seu exili a Xile entre el 1940 i el 1952. Dècades abans ja havia convertit l'experiència en novel·la a *Els fugitius* (1955). Va refer el llibre el 1969, afegint-hi una segona part centrada en les vicissituds d'alguns presoners del camp d'Argelers. *Els vençuts* –que ara recupera Edicions de 1984– reconstrueix com l'escriptor Joan Pineda deixa dona i fill per fugir de Catalunya amb un camió de la Generalitat i entra a França per la banda del Canigó. "M'he aturat a narrar la primera aventura tràgica, interminable dels vençuts, dels pocs que amb sort van poder esquivar els camps de concentració de França i dels molts que, desventuradament, hi van anar a parar", explicava al pròleg, en què també remarcava la necessitat d'explicar un dels capítols "més impressionants de la nostra història contemporània".

8 Hi ha moltes maneres d'aproximar-se a la història: des de la més grandiloqüent fins a la més íntima. A *La vida al davant*, **Romain Gary** –emmascarat sota el pseudònim d'Émile Ajar– va optar per la segona opció. Guanyadora del premi Goncourt el 1975, la novel·la s'aproxima a la marginació social a través dels ulls d'un nen àrab que viu al carrer Blondel, en un suburbi de París. El lloc on el petit creix és la pensió de la senyora Rosa, una vella exprostituta jueva, supervivent d'Auschwitz. Els personatges que Gary descriu en el llibre –que Angle Editorial recupera amb motiu del centenari del naixement de l'autor– són d'origen jueu, àrab i africà, transvestits i prostitutes de l'extraradi parisenc. El seu registre, irònic, tendre i molt proper, no defuig la denúncia del racisme i del materialisme. És una esplèndida reflexió sobre la vellesa, la soledat i, finalment, també l'eutanàsia. ♦